

la

L'INSTITUT AGRÍCOLA

Dreccera

núm. 205

Maig-Juny 2024

Revista de la Patronal Agrària de Catalunya fundada el 1851

5€

www.institutagricola.org

**LA TRANSFORMACIÓ ÉS
UNA NECESSITAT**

L'INSTITUT AGRÍCOLA

Associació d'Empresaris Agraris
Fundat l'any 1851

es
G
o
n
o
ms

4 **GEOPOLÍTICA AGRÀRIA***El Mercat Únic. Informe Letta*8 **OPINIÓ***El peligro de los "campeones europeos" para las empresas españolas. Javier Santacruz*10 **SERVEI D'ESTUDIS***Reptes de l'agricultura del Baix Llobregat*13 **LLIBRES***Lectures per a l'estiu*14 **EUROPA***Alcide de Gasperi*16 **EMPRESA***La IA en l'agricultura, un nou ecosistema de producció*20 **TERRITORI***Pla Parcial Territorial del Penedès**Al·legacions de l'Institut Agrícola*26 **EMPRESA***Portal de la Solidaritat - Foment del Treball***Sector rural: adaptació contra resignació**

Des de fa unes dècades ens estem endinsant en un procés del canvi del clima. No coneixem les dimensions del fenomen ni la nostra exacta responsabilitat. Hi ha precedents en la història de la humanitat on civilitzacions senceres varen sucumbir front els canvis de clima. Varen ser especialment seques. En aquells moments la manca de tecnologia per donar resposta a les noves circumstàncies hídriques va provocar la desaparició d'una agricultura capaç de donar de menjar a una població excedentària, capaç de produir cultura, art, ciència i tecnologia en el sí d'una cultura urbana que està al centre de les grans civilitzacions, però que tenen la seva possibilitat d'existència en aquesta agricultura.

La manera en la que l'èsser humà interactua amb l'entorn i treu profit dels recursos naturals disponibles és una bona mesura per avaluar el nivell real d'evolució de la societat. Hem d'entendre que sotmetre's a l'estat de necessitat que imposa la natura significa la desaparició de la civilització i és el veritablement greu, ja que la civilització, la cultura, són el marc necessari per una vida de progrés, en pau, ordre i concert.

La Unió Europea al llarg de les dècades recents ha tractat de regular l'aprofitament agrícola comunitari intentant compassar al mateix temps tres diferents criteris difícils de quadrar, entre d'ells: un repartiment equitatiu d'oportunitats productives internes, una obertura moderada al lliure mercat global i una marcada tendència cap a l'agricultura verda. Tot això ho ha fet sense constituir abans una sòlida Europa dels ciutadans a través dels processos de "moralsuasió" o de persuasió moral.

Les protestes rurals no es poden interpretar de forma burda i reductiva, ja que no es tracta només de diners. Les manifestacions agràries són el símptoma evident de que alguna cosa no funciona en la manera que hem estructurat la nostra convivència europea. Per tant, no ens queda altre opció de considerar la forma en que la Unió Europea promulga normes sense solució de continuïtat i amb un treball de "lobbies elitistes" fet a Brussel·les lluny de camps i zones rurals i dels productors que s'assabenten per la premsa dels seus canviants destins.

La UE ostenta una sensibilitat social destacable. Altra cosa és la incapacitat de compartir-la amb la ciutadania europea. Europa hauria de crear una convicció sobre la bondat, oportunitat i conveniència a llarg termini de les normes a promulgades i fer-ho abans de promulgar-les.

No podem empenya el camp espanyol i europeu a l'assilvestrament en una suposada tornada a la natura que no és res més que un abandonament.

Adaptar-nos vol dir intervenir per a que la nostra agricultura segueixi existint i aconseguir la suficient autonomia productiva i alimentació per sobreviure com a subjectes polítics independents. Intervenir és invertir. La necessitat de sostenibilitat no és exclusivament mediambiental, és també econòmica i social. La dignificació de lo rural passa per a que els decisors polítics sàpiguen que necessita el món rural i que els hi preguntin als ciutadans que viuen en aquest món rural. Evitant la burda hipocresia d'establir absurds estàndards fitosanitaris, hídrics i socials que no es poden assolir., que fan inviablè l'activitat agropecuària. És un problema europeu.

No és una qüestió de preus sinó d'estratègia i de supervivència. Adaptar-nos no significa autodestruir-nos sinó utilitzar la ciència, la tecnologia i la creativitat amb mesura i prudència. Òbviament, això té un cost. Haurem de pagar-ho, però sempre serà més econòmic que l'extinció.

la Drecera

Director:

Josep Maria Majó

Redacció, Administració i Publicitat:

Plaça Sant Josep Oriol, 4 - Barcelona 08002

Tel. 93 301 16 36

Fax. 93 317 30 05

E-mail: info@institutagricola.org

www.ladrecera.com

Impressió:

OFFSET INFANTA

Suscripció anual:

30 euros

Dipòsit Legal:

B - 23.784 - 1993

Associada a l':

LA DRECERA expressa la seva opinió mitjançant l'Editorial. Les informacions i opinions expressades en els articles signats són d'exclusiva responsabilitat dels seus autors.

EL MERCAT ÚNIC EUROPEU, UNA FONT DE RIQUESA COMUNA

Informe Letta: “Europa es troba davant de l’última oportunitat”

2024 és un any de grans reptes a escala global. És l'any amb més conflictes armats del nostre segle, l'any amb més convocatòries electorals de la història i amb unes eleccions europees que acaben de celebrar-se i que definiran un nou mapa polític. L'educació, la tecnologia i la reducció burocràtica seran claus per a la millora de la competitivitat empresarial. Assumptes que reclamen reformes al més alt nivell.

L'ÚLTIMA OPORTUNITAT

Amb la nova legislatura, la Unió Europea té davant seu una "última oportunitat" per reforçar el seu mercat únic amb vista a poder competir en el nou mapa geopolític global davant el creixent domini econòmic de potències com **EUA**, **la Xina** o **l'Índia**. Així ho va advertir l'ex primer ministre italià **Enrico Letta** al presentar als caps d'Estat i de Govern comunitaris, reunits a Brussel·les en un Consell Europeu extraordinari, el seu esperat informe sobre la salut de l'economia comuna.

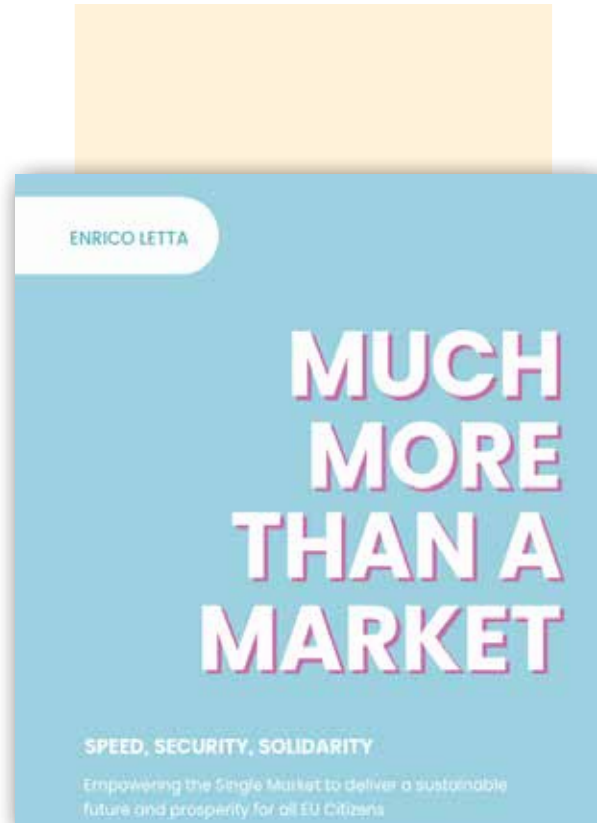
El document, de 147 pàgines, conclou que, si la UE aspira a ser un actor rellevant en l'economia global del demà, els seus socis han de combatre la fragmentació del mercat comú, refermar la unió financera, combatre la fuga de capitals i reforçar les inversions conjuntes, especialment en àmbits com l'energètic, la defensa o les telecomunicacions.

L'INFORME LETTA

El Consell Europeu del 30 de juny de 2023 va demanar a les presidències espanyola i belga de la Unió, així com a la Comissió Europea, que presentessin, abans de març de 2024, un informe independent d'alt nivell sobre el futur del mercat únic, on trobar-hi recomanacions concretes i ambicioses i van demanar a l'excap de govern italià Enrico Letta que redactés aquest informe.

Enrico Letta, ex Primer Ministre d'Itàlia i President de l'Institut Jacques Delors, va publicar un informe independent sobre el futur del Mercat Únic Europeu el títol del qual és, en sí, tot un full de ruta: **«Molt més que un mercat. Velocitat, seguretat, solidaritat. Potenciar el mercat únic per oferir un futur sostenible i prosperitat per a tots els ciutadans de la UE»**.

“Europa es troba davant l'últim avís. Necessitem entendre que el creixement dels gegants al nostre voltant és tal que, o hi ha una integració europea finalment de manera completa, o desapareixerem. Tenim pocs anys per davant per fer algunes coses que encara no hem fet. Per això crec que la pròxima legislatura serà la decisiva per a la integració final i ha de servir per resoldre una sèrie de problemes que hem deixat que s'arrossequin amb el temps i que fan que Europa sigui un continent fragmentat i en risc.”

El Mercat Únic és la "joia de la corona" de la integració europea, una font de riquesa comuna. Davant d'un món més conflictiu, volàtil i complex, es requereix un esforç especial en termes de replantejament estratègic.

Un full de ruta per al nou cicle polític i institucional europeu 2024-2029 amb l'objectiu d'enfortir l'economia i la competitivitat d'Europa, així com el benestar dels seus ciutadans.

Letta argumenta que quan el mercat comú va ser ideat per **Jacques Delors** fa quaranta anys, el món era molt diferent. Aleshores, recorda, un mur dividia en dos la ciutat de Berlín i un món marcat pel pols entre EUA i la ja extinta URSS, mentre que la Xina i l'Índia a penes sumaven conjuntament el 5% de l'economia global i les potències emergents eren només un actor marginal. Avui, un nou ordre econòmic mundial requereix una revisió integral del mercat únic europeu, per tal de simplificar la seva càrrega burocràtica i fiscal, combatre la seva fragmentació, i rearmar el seu potencial, sosté Letta.

Segons Letta, en vista dels desafiaments globals, les actuals "quatre llibertats del mercat interior" -la lliure circulació de persones, béns, serveis i capitals- ja no són suficients per impulsar els canvis necessaris en recerca, innovació i educació. Per tant, Letta proposa una "**cinquena llibertat**" addicional: "**consisteix a situar els motors de la investigació i la innovació en el centre del mercat interior**". Això crearia "un ecosistema en el qual la difusió del coneixement científic impulsi la vitalitat econòmica, així com el progrés social i la il·luminació cultural".

L'Informe inclou propostes al voltant de sis capítols:

1. Crear una "cinquena llibertat" per promoure la recerca, la innovació i l'educació.
2. Finançar els objectius estratègics de la UE.
3. Aconseguir una major integració i permetre a les empreses créixer.
4. Garantir la justícia social i la cohesió.
5. Millorar el marc regulatori i reduir les càrregues burocràtiques.
6. Fer atenció a la dimensió exterior del mercat únic.

A més, subratlla tres grans temes que configuraran la UE a la pròxima dècada: la doble transició, l'ampliació i la seguretat de la UE. Per finançar-los, suggereix crear una Unió de l'Estalvi i la Inversió a partir de la Unió dels Mercats de Capitals per mantenir l'estalvi privat europeu a la UE i atreure recursos de l'exterior.

En relació amb els ajuts d'Estat, advoca per equilibrar una aplicació més estricta a nivell nacional i la creació d'un mecanisme pel qual els Estats membres hagin d'assignar una part del seu finançament nacional a iniciatives paneuropees.

Letta crida l'atenció sobre la preocupant tendència de les empreses i les inversions a abandonar la Unió Europea a causa d'un marc regulatori massa complex i burocratitzat, que també és una font de fragmentació. Per això demana reduir el *gold-plating*, implementar les normes sobre el mercat únic de manera més coherent, eliminar les barreres existents i reduir la burocràcia, especialment perjudicial per a les **PIME**.

"Les pimes tenen avui dia molts obstacles i problemes treballant als Vint-i-set Estats, perquè els 27 països tenen 27 sistemes legislatius i 27 sistemes impositius, i per a una PIME això requereix d'un gran departament jurídic i d'un gran departament tributari, que és exactament el contrari al que suposa ser una PIME. La idea és tenir un règim 28è legal i impositiu que tu tries i que sigui en una espècie de "passaport", amb el qual puguis operar als 27 països de la UE. És la millor manera d'atreure la inversió estrangera, perquè tries un règim i operes a tot Europa. Ens cal simplificar i reduir la burocràcia"

Sobre la normativa relativa al mercat únic, explica que s'ha de privilegiar la base jurídica de l'article 114 TFUE i fer prevaldre l'ús de reglaments enfront del de directives. A més de recomanar la creació d'un 28è règim de Dret Mercantil a la UE mitjançant un Codi Europeu, reivindica l'establiment d'un mercat comú per a la indústria de la seguretat i la defensa, així com la integració de tres sectors que inicialment van quedar fora del mercat únic: finances, telecomunicacions i energia.

"Ens falten inversions. Les últimes revolucions tecnològiques en telecomunicacions són totes dels Estats Units i de la Xina. L'última europea va ser el GSM [Sistema Global per a Comunicacions Mòbils, per les seves sigles en anglès], fa 30 anys. Estem pagant un preu per això i ens estem quedant enrere."

"En l'energia, el tema principal és com crear interconnexions que són absolutament necessàries. El punt principal és com superar finalment l'obstacle dels Pirineus, que és un dels més grans, i com tenir aquest gasoducte que connecti França i Espanya."

En l'àmbit social, demana assegurar la "llibertat per quedar-se" a través de treballs de qualitat i que les normes del mercat únic deixin espai a la negociació col·lectiva com a eina per trobar solucions adaptades i justes, incidint en el paper dels interlocutors socials per afrontar els reptes actuals.

Letta destaca la necessitat d'un esforç col·lectiu per redefinir el Mercat Únic, involucrant les parts interessades de tota Europa. Els temes clau inclouen el suport a una transició verda i digital justa, l'enfortiment de la seguretat de la UE i la promoció de la creació d'ocupació i la facilitat per fer negocis. Facilitar una major participació de les petites i mitjanes empreses també és essencial per evitar que les empreses vegin el mercat únic com un obstacle en comptes d'una oportunitat. Letta emfatitza la importància del capital privat com un pas crucial que estableixi les bases per a un marc financer més inclusiu i eficient. A més, aspira a aconseguir una autèntica dimensió social dins del Mercat Únic, garantint la justícia social, la cohesió i la prosperitat inclusiva. Letta a més considera que la UE hauria d'estrènyer els lligams amb Llatinoamèrica i el Carib per competir amb la resta de grans blocs comercials.

"Estic a favor de Mercosur i d'enfortir les nostres relacions amb ells. Estem perdent una oportunitat, hem d'impulsar-ho. No siguem ingenus quant a la reciprocitat, però el proteccionisme no és la forma correcta de protegir els nostres interessos, sinó tenir mercats on vendre els nostres productes i Mercosur n'és un".

Letta conclou en el seu informe que donades les crisis i els conflictes actuals, és urgent actuar, sobretot perquè l'oportunitat per intervenir i relançar l'economia europea corre el risc de tancar-se en un futur pròxim.

"Hi ha la falsa idea que la sobirania nacional és la manera de protegir els nostres interessos com a nació. En realitat, aquesta és la manera de limitar la teva competitivitat. El món d'avui necessita una escala més gran en telecomunicacions, en finances o en innovació. Eliminar barreres i fronteres dins dels països europeus i crear realment el mercat únic és l'única manera de competir amb la Xina i els Estats Units"

El passat 1 d'abril Enrico Letta va presentar el seu informe a Foment del Treball

El peligro de los "campeones europeos" para las empresas españolas

«Es imperativo buscar por parte de las autoridades de competencia las mejores soluciones para el consumidor y el mercado relevante»

Por JAVIER SANTACRUZ, Economista y analista financiero
Jefe del Servicio de Estudios del INSTITUT AGRÍCOLA

Las recientes Elecciones al Parlamento Europeo hace propicio traer al debate p3blico cuestiones de fondo que condicionan el crecimiento de las economías europeas. Algunos elementos son destacados en los programas electorales de los partidos concurrentes a los comicios, si bien, parecen estar más preocupados por las dinámicas políticas nacionales que por la evaluación y proposición de nuevas líneas en el proyecto europeo. A pesar de ello, uno de los *leitmotiv* de las últimas semanas es la música (pero también la letra) que deja el ya denominado **informe Letta** elaborado por el ex primer ministro italiano por encargo del Consejo Europeo.

Puede considerarse, sin temor a equivocarnos, la contribución más efectiva hecha hasta la fecha para defender las tesis del dimisionario comisario de Mercado Interior **Thierry Breton**, cuya obsesión al frente de esta importante cartera los últimos cinco años ha sido la construcción de un mercado más integrado a nivel europeo. Su aproximación ha sido mediante un método *top-down*, es decir, generando una regulación creadora de negocios e impulsora de nuevas actividades que aún está por ver si será así o no.

Más allá de la efectividad real de paquetes regulatorios tan ambiciosos como las *Digital Acts*, Letta pone el foco en la necesidad perentoria de un mercado único. Y dentro de esta urgencia, señala dos problemas fundamentales: por un lado, la falta de integración de mercados estratégicos como el financiero, el energético, las telecomunicaciones, las infraestructuras o la

investigación científica, entre otros. Y, por otro lado, la escala apenas nacional de las empresas y proyectos de inversión, debiendo saltar de ser "campeones nacionales" a "campeones europeos".

Con respecto al primer eje, es más que evidente la fragmentación financiera, energética, digital o científica no sólo entre países sino incluso dentro de los mismos países. Estas grandes diferencias se han hecho más patentes en los últimos cuatro años conforme la pandemia levantó en la práctica el mecanismo de supervisión de ayudas de Estado y, por consiguiente, la capacidad de algunos países de ayudar a sus empresas en una proporción muy superior a otros. Lo mismo ha sucedido con algunas reformas como la del mercado interior de la electricidad, donde los pasos dados para la construcción de interconexiones y unión de mercados mayoristas han sido muy limitados.

Pero lo más preocupante viene con el segundo eje: la consideración de que la solución es crear "campeones europeos". Dada la actual situación de mercado interior, donde las reglas de la competencia están totalmente desvirtuadas con un poder creciente de intervención por parte de los Estados y la presión incesante de compañías tanto americanas como chinas apoyadas por ayudas públicas en sus países de origen, estimular la aparición de "campeones europeos" no es la mejor idea, ya que se convertirán en un eufemismo de grandes grupos empresariales cuya cabecera será o francesa o alemana, y muy posiblemente ambas de titularidad pública.

¿Sería de recibo que cualquier empresa española competitiva a nivel europeo e internacional quedar subsumida en un grupo francés o alemán sólo con la excusa de crear un “gran campeón europeo”? La respuesta es un rotundo “no”. Es imperativo buscar por parte de las autoridades de competencia las mejores soluciones para el consumidor y el mercado relevante, no autorizando la primera operación que pase por la mesa (por ejemplo, el caso **Talgo**, **Naturgy** o **Banc Sabadell**).

Puede parecer una buena solución de urgencia poner dinero público encima de la mesa tanto en forma de fusiones o adquisiciones como en fortalecer los accionarios de “campeones” ya existentes para frenar la presión de los dos bloques geopolíticos que más amenazan a Europa. Sin embargo, a medio y largo plazo, sin un intenso proceso de inversión en innovación y sometiéndose a la disciplina que da la competencia, el problema, lejos de desaparecer, se incrementará más si cabe porque los competidores extranjeros van a una velocidad mayor y una capacidad de resistencia más importante que los europeos.

La cuestión clave es la inversión. Y no vale cualquier inversión. Requiere esquemas regulatorios flexibles que potencien la productividad, la innovación y la internacionalización. Lejos de lo que considera Letta como una desventaja competitiva la posición inversora

internacional de la Unión Europea, es una fuente de rentabilidad esencial para los inversores europeos que tienen diversificadas sus inversiones entre Europa y fuera de ella. Precisamente, aplicando lo que los economistas llamamos *paridad cubierta de intereses*, para hacer más atractiva la inversión en Europa es necesario generar un entorno de tipos de interés reales superiores a los de **Estados Unidos** (aquí no consideramos los de **China** por no tener un mercado de capitales abierto) generando expectativas de apreciación del tipo de cambio euro dólar.

Es el momento, en suma, de estabilizar el mercado interior volviendo a las reglas de la competencia y buscando una mayor integración donde se premie la eficiencia y la innovación, encomendando a las autoridades comunitarias la neutralización de operaciones que desvirtúen la competencia, especialmente cuando hay dinero público de por medio. Necesitamos estadísticas de ayudas de Estado más precisas y con más frecuencia. Sólo en 2022 se gastaron en la UE-27 227.980 millones de euros en ayudas de Estado (1,4% del PIB europeo), donde los desembolsos más importantes correspondieron a **Alemania** (32,3% del total), seguido de **Francia** (19,6%) e **Italia** (12,1%). Muy atrás está **España** (7,5%). Alemania incrementó antes del COVID un 242% las ayudas de Estado con respecto a 2012 en una media en torno a los 50.000 millones anuales.

Artículo publicado en *THE OBJECTIVE*

ON ÉS LA DIFERÈNCIA?

Mentre d'altres zones productores com Múrcia o Almeria anuncien millores, convenis de finançament i inversions diverses en el cicle de l'aigua per valor de 60 milions d'euros.

ANDALUCÍA: 355,33 MILLONES DE EUROS EN MODERNIZACIÓN
Actualmente, el Ministerio de Agricultura, Pesca y Alimentación, a través de la Sociedad Estatal de Infraestructuras Agrarias (Seiasa) tiene 28 actuaciones programadas en Andalucía en materia de modernización de regadíos, por valor de 355,33 millones de euros.

AGUA DESALINIZADA Y REGENERADA EN EL PONIENTE

La inversión para el **proyecto de modernización de la zona regable Tierras de Almería** asciende a 30.000.000 euros (IVA no incluido) y permitirá la modernización de 2.800 hectáreas que cultivan 890 regantes en el municipio de El Ejido.

GARANTÍA DE RIEGO EN NÍJAR

El proyecto de mejora de la capacidad de regulación y almacenamiento de agua desalada en la comunidad de usuarios de aguas de la Comarca de Níjar cuenta con un presupuesto de 11.400.000 euros (IVA incluido), beneficiará a 2.500 regantes y actuará sobre una superficie de 10.100 hectáreas en los municipios de Níjar, Almería, Lucainena de Las Torres y Sorbas.

También dentro de esta zona regable, el tercero de los convenios firmados hoy supondrá la ejecución del **proyecto de obras complementarias para el aprovechamiento del agua regenerada de la estación depuradora de aguas residuales (EDAR) de El Ejido**. En este caso, la actuación cuenta con un presupuesto de 19.000.000 millones de euros (IVA no incluido) y beneficiará a 2.821 regantes y 5.133 hectáreas en El Ejido.

- Al Parc Agrari hi ha un **bloqueig en la regulació** que no permet fer millores, al temps que les administracions hidràuliques es desenten de les inversions necessàries.
- A més hi ha una **manca patent de manteniment i millora de les infraestructures hídriques** i una normativa reguladora que requereix canvis urgents.

L'AGRICULTURA DEL BAIX LLOBREGAT TÉ UN GRAN POTENCIAL

Objectivament les condicions de producció al Parc Agrari haurien de ser d'una major competitivitat respecte d'altres zones. Es disposa del coneixement i la tecnologia, però paradoxalment la iniciativa empresarial està frenada i fins i tot hi ha espais agraris per recuperar. No obstant això, el nombre d'explotacions agrícoles s'ha reduït sensiblement:

- 1982 ---- 2.102
- 1999 ---- 621
- 2020 ---- 318

Des de la creació del Parc Agrari hem perdut la meitat de les explotacions. Conseqüentment, el Parc Agrari no ha servit per promocionar l'activitat econòmica agroalimentària.

El repte és crear les condicions per a un desenvolupament òptim de l'activitat agrària.

Els fonaments ja hi són: sòl, aigua, coneixement, empreses que poden fer arribar la innovació, empreses que volen invertir i crear ocupació. Però **ENS MANCA SEGURETAT HÍDRICA I JURÍDICA:**

- Manca de **seguretat jurídica**: prohibicions i restriccions contradictòries derivades d'una regulació obsoleta innecessària.
- Manca de **seguretat hídrica**: tant en l'abastament com, sobretot, en el manteniment de les infraestructures hídriques responsables d'evitar inundacions.

CAL UNA REFORMA URGENT DEL PLA ESPECIAL DEL PARC AGRARI PER FER REALITAT ELS PROJECTES

- Constituir un pla de governança únic del sistema hidràulic i hídic
- Xarxa de Serveis Unitaris
- Pla d'usos i accessos als vials
- Vigilància rural i Control dels danys de fauna
- Reducció paràmetres limitadors d'edificacions i construccions agrícoles
- Reducció paràmetres limitadors de tancaments
- Eliminació de limitacions vinculades a la proximitat a espais naturals protegits
- Excloure les limitacions o restriccions mediambientals que no siguin pròpies de la normativa agrícola. La regulació pròpia dels espais naturals protegits no pot aplicar-se fora del seu àmbit.

En definitiva, cal una reforma i inversions per a:

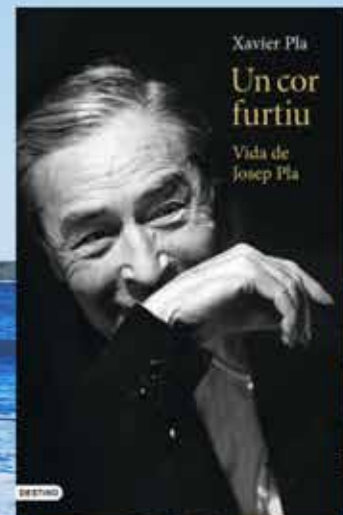
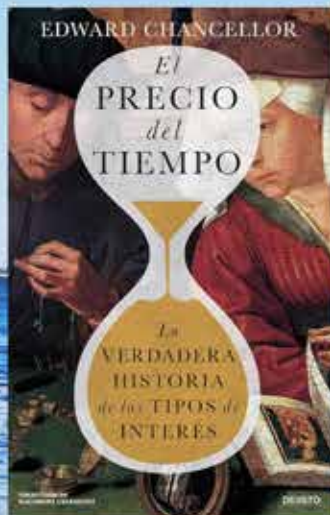
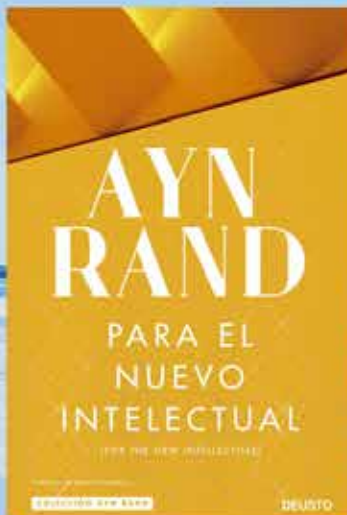
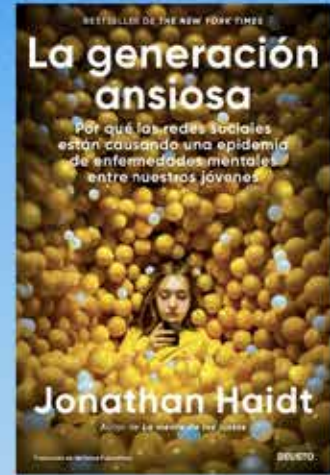
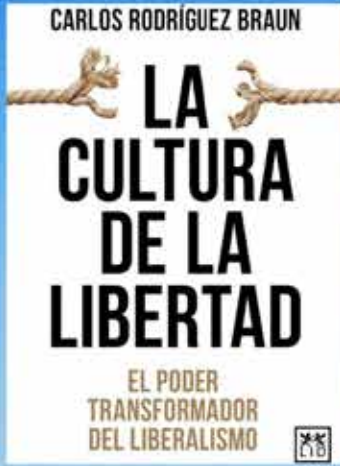
- Clarificar qui ha de fer el manteniment de la infraestructura hidràulica per a que no s'inundin les empreses del Parc Agrari.
- Disposar d'infraestructures de telecomunicacions i serveis a les finques (desplegar la xarxa).
- Pla d'usos i accessos als vials, i facilitar que es pugui fer estructures de càrrega i descàrrega.
- Una vigilància rural al servei de l'empresari agrari.
- Delimitar responsables dels danys de fauna.
- Permetre adequar les edificacions, construccions i tanques de les finques agràries a les previsions de la normativa laboral, d'emmagatzematge, agrària o fins i tot reguladora dels furts.
- Excloure les limitacions o restriccions mediambientals que no siguin pròpies de la normativa agrícola. La regulació pròpia dels espais naturals protegits no pot aplicar-se fora del seu àmbit i correspon a l'àmbit del Pla de Gestió que devia aprovar l'administració competent.

Si aconseguim tenir un Marc Normatiu que potencii el desenvolupament empresarial agroalimentari i evitem convertir el Baix Llobregat en una immensa ZEPA, **aleshores estarem davant d'una de les zones agrícoles de major valor afegit, i major potencial.**

La tecnificació i les millores en l'àmbit de l'aigua en una zona com el Baix Llobregat, tan propera als mercats, tenen el potencial de fer-la molt competitiva i convertir-la en pol d'atracció d'empreses innovadores que impulsin el seu sector agroalimentari.

Lectures per a l'estiu

Alcide De Gasperi: un inspirat mediador per a la democràcia i la llibertat a Europa, va impulsar activament la unitat europea

“El futur no es construirà amb la força, ni tan sols amb afany de conquesta sinó mitjançant l’aplicació del mètode democràtic, l’esperit de consens constructiu i el respecte a la llibertat”

Alcide De Gasperi va ser un polític italià, a qui –juntament amb **Konrad Adenauer**, **Robert Schuman** i **Jean Monnet**– se’l considera com a «pare d’Europa», ja que va contribuir decisivament en la creació de les Comunitats Europees.

De 1945 a 1953, en els seus papers com a primer ministre italià i ministre d’Afers Exteriors, Alcide De Gasperi va forjar el camí del destí del país en els anys de postguerra.

Va néixer a la regió del Trentino-Alto Adige (Tirol del Sud) que, fins al 1918, va pertànyer a Àustria. Junctament amb altres estadistes excepcionals del seu temps, va fer campanya activa per la unitat europea. Les seves experiències de feixisme i guerra -va ser empresonat entre 1927 i 1929 abans de trobar asil al Vaticà- el van portar a la convicció que només la unió d’Europa podria evitar que es repetís.

Va promoure iniciatives destinades a la fusió d’Europa occidental, treballant en la realització del **Pla Marshall** i creant estrets vincles econòmics amb altres països europeus, en particular França. A més, va donar suport al **Pla Schuman** per a la fundació de la **Comunitat Europea del Carbó i de l’Acer**, i va ajudar a desenvolupar la idea de la política de defensa europea comuna.

PRIMERS ANYS

Alcide De Gasperi va néixer el 3 d’abril de 1881. El seu pare era un policia amb pocs mitjans. Va créixer a la regió de Trento que, en aquell moment, era una de les zones de parla italiana dins de la gran agrupació multinacional i multicultural de nacions i pobles de l’Imperi austrohongarès. Com no hi havia universitats italianes a les quals pogués assistir amb una beca d’estudis, va anar a Viena el 1900 per estudiar filologia. Allà es va convertir en un actiu en el moviment estudiantil catòlic. Va ser durant aquests anys d’estudiant que va poder perfeccionar les habilitats mediadores que més tard esdevindrien tan essencials durant els seus anys políticament actius. Quan es va graduar el 1905, va tornar a Trentino, on es va convertir en reporter del diari *La Voce Cattolica*. En aquest moment també es va convertir en políticament actiu a la Unione Politica Popolare del Trentino i va ser elegit el 1911 per representar Trentino, a la Cambra de Representants austríaca. Va utilitzar aquesta posició per fer campanya per la millora dels drets de la minoria italiana.

EXPERIÈNCIES DE LA PRIMERA GUERRA MUNDIAL I LA 'IDEE RICOSTRUTTIVE'

Tot i que De Gasperi es va mantenir políticament neutral durant la **Primera Guerra Mundial**, simpatitzava amb els esforços del Vaticà per posar fi a la guerra. Quan va acabar la Primera Guerra Mundial el 1918, la regió natal de De Gasperi va passar a formar part d'Itàlia. Un any més tard, va cofundar el Partit Popular Italià (Partito Popolare Italiano - PPI) i es va convertir en un dels seus parlamentaris el 1921. A mesura que els poders feixistes al govern italià sota el lideratge de Mussolini creixien en força, utilitzant obertament la violència i la intimidació contra el PPI, el partit va ser il·legalitzat i dissolt el 1926. El mateix De Gasperi va ser detingut el 1927 i condemnat a quatre anys de presó. Amb l'ajuda del Vaticà va ser alliberat després de 18 mesos. Se li va donar asil dins dels murs del Vaticà, on va treballar durant 14 anys com a bibliotecari. Durant la **Segona Guerra Mundial** va escriure **La Idee ricostruttiva** (Idees per a la reconstrucció) que formaria el manifest del Partit Demòcrata Cristià, fundat secretament el 1943. Després del col·lapse del feixisme, De Gasperi es va posar al capdavant del partit i va servir com a primer ministre de 1945 a 1953 en vuit governs consecutius. A dia d'avui, aquest rècord de longevitat política en la història de la democràcia italiana segueix sense se superat.

PAPER EN LA INTEGRACIÓ EUROPEA

Durant l'anomenada "**era De Gasperi**" Itàlia va ser reconstruïda establint una Constitució republicana, consolidant la democràcia interna i fent els primers passos cap a la reconstrucció econòmica. De Gasperi va ser un entusiasta defensor de la cooperació internacional. Com a responsable de la major part de la reconstrucció italiana de la postguerra, estava convençut que Itàlia necessitava restaurar el seu paper en l'escena internacional. Amb aquesta finalitat va treballar per crear el **Consell d'Europa**, va convèncer Itàlia de formar part del Pla Marshall americà i d'unir-se a l'OTAN. La seva forta cooperació amb els Estats Units va tenir lloc al mateix temps que Itàlia tenia un dels partits comunistes més grans d'Europa occidental.

De Gasperi estrenant la mà al Cancellier alemany Konrad Adenauer (Roma, 1953)

Font: *Pioneers of the European Union - European Commission*

DEMOCRÀCIA, ACORD I LLIBERTAT

De Gasperi creia que la Segona Guerra Mundial va ensenyar a tots els europeus la següent lliçó: "*el futur no es construirà per la força, ni pel desig de conquesta, sinó per l'aplicació pacient del mètode democràtic, l'esperit constructiu d'acord i el respecte a la llibertat*". Això és el que va dir quan va acceptar el **premi Carlemany** pel seu compromís europeista el 1952. Aquesta visió explica la seva ràpida resposta a la crida de **Robert Schuman el 9 de maig de 1950** per una Europa integrada, que va conduir a la fundació de la **Comunitat Europea del Carbó i de l'Acer (ECSC)** un any després. Es va convertir en el primer president de l'Assemblea Parlamentària de la CECA el 1954. I encara que finalment el projecte va fracassar, De Gasperi va ser un defensor de la política comuna europea de defensa.

COMUNITAT ECONÒMICA EUROPEA

Durant aquests primers passos cap a la integració europea, el paper de De Gasperi ha estat descrit com el de mediador entre Alemanya i França, dividides per gairebé un segle de guerra. Durant els últims anys de la seva vida també va ser una força inspiradora darrere de la creació de la **Comunitat Econòmica Europea**. Tot i que no viuria perquè això arribés a bon port –va morir l'agost de 1954–, el seu paper va ser àmpliament reconegut quan es van signar els **tractats de Roma** el 1957.

Els seus antecedents, les seves experiències bèl·liques, viure sota el feixisme i formar part d'una minoria van fer que Alcide De Gasperi fos molt conscient que la unitat europea era necessària per curar les ferides de dues guerres mundials i ajudar a evitar que les atrocitats del passat tornessin a succeir. Estava motivat per una visió clara d'una Unió d'Europa que no substituiria els estats individuals, sinó que permetria que es complementessin.

La Intel·ligència Artificial en l'Agricultura:

Un nou ecosistema de producció

L'èxit de la societat depèn essencialment de l'optimització dels seus sistemes agrícoles. Els mètodes agrícoles tradicionals estan quedant obsolets i es necessiten solucions tecnològiques avançades. La tecnologia digital té un paper molt important en la transformació de l'agricultura, i l'impacte de la Intel·ligència Artificial serà clau.

MILLORAR LA PRODUCTIVITAT

El creixement de la població mundial, que es preveu que assolirà els 10 mil milions el 2050, està exercint una pressió significativa sobre el sector agrícola per augmentar la producció de cultius i maximitzar els rendiments.

En el conjunt de l'agricultura, l'escassetat de treballadors està amenaçant la viabilitat del sector, tant en termes d'economia com de rendiment dels cultius. Simplement no hi ha prou mans per sostenir els sistemes que alimenten el món. A més, la població agrícola mundial està envellint. Si bé, moltes explotacions han estat dirigides per famílies durant dècades, les generacions més joves no estan prenent les regnes de les empreses dels seus pares com ho feien abans, sinó que opten per ocupacions en indústries millor remunerades i que requereixen menys mà d'obra. Els treballadors contractats que constitueixen la resta de la força laboral agrícola, en la seva majoria immigrants, també estan seguint aquests patrons.

Per abordar la imminent escassetat d'aliments, esdevé important adoptar pràctiques innovadores i aprofitar els avenços tecnològics per millorar la productivitat en les terres agrícoles existents.

BENEFICIS DE LA IA EN L'AGRICULTURA

Fins fa poc, utilitzar les paraules IA i agricultura en la mateixa frase pot haver semblat una combinació estranya. Després de tot, l'agricultura ha estat la columna vertebral de la civilització humana durant mil·lennis, proporcionant aliment i contribuint al desenvolupament econòmic, mentre que la IA més primitiva va sorgir fa només unes dècades. No obstant això, en tots els sectors s'estan introduint idees innovadores i l'agricultura no és una excepció. En els darrers anys, el món ha estat testimoni de ràpids avenços en la tecnologia agrícola, que han revolucionat les pràctiques agrícoles. Aquestes innovacions s'estan tornant cada vegada més essencials a mesura que reptes globals com el canvi climàtic, el creixement demogràfic i l'escassetat de recursos amenacen la sostenibilitat del nostre sistema alimentari. La introducció de la IA resol molts reptes i ajuda a disminuir molts desavantatges de l'agricultura tradicional.

REPTES DE LA IA EN L'AGRICULTURA

Molta gent percep la IA com una cosa que s'aplica únicament al món digital, sense rellevància per a les tasques agrícoles físiques. Aquesta suposició sol basar-se en una manca de comprensió de les eines de la IA. La majoria de les persones no comprenen completament com funciona la IA en la biotecnologia agrícola, especialment en sectors no relacionats amb la tecnologia, la qual cosa porta a una lenta adopció de la IA en tot el sector agrícola. Tot i que l'agricultura ha experimentat innumerable avenços al llarg de la seva història, molts agricultors estan més familiaritzats amb els mètodes tradicionals. És poc probable que una gran majoria d'agricultors hagi treballat en projectes que involucressin tecnologia d'intel·ligència artificial.

A més, els proveïdors d'AgTech, sovint, no expliquen clarament els beneficis de les noves tecnologies i com implementar-les. Els proveïdors de tecnologia han de realitzar una enorme quantitat de treball per ajudar les persones a comprendre l'aplicació de la IA en l'agricultura. Tenint en compte els beneficis de la intel·ligència artificial per a l'agricultura sostenible, implementar aquesta tecnologia pot semblar un pas lògic per a tot agricultor. Tot i això, encara queden alguns desafiaments per superar.

GRANS COSTOS INICIALS

Si bé les solucions d'IA poden ser rendibles a mitjà i llarg termini, no es pot escapar el fet que la inversió inicial pot ser molt costosa. Atès que moltes explotacions i agronegocis tenen dificultats financerament, l'adopció de la IA pot ser impossible de moment, especialment en el cas dels petits agricultors i els dels països en desenvolupament. No obstant això, el cost d'implementar explotacions d'IA pot disminuir a mesura que es desenvolupin les tecnologies. Les empreses també tenen l'oportunitat d'explorar recursos de finançament, com subvencions governamentals o inversions privades.

L'EXEMPLE DELS EAU

Els agricultors estatunidencs estan avançant ràpidament en l'adopció de la intel·ligència artificial. La tecnologia és tan sofisticada com essencial. Reduir els costos i augmentar els rendiments són d'importància òbvia per a les explotacions i empreses agrícoles estatunidenques, però els beneficis van molt més enllà i podrien repercutir a tot el món.

“Una major productivitat en els camps significa més guanys per als agricultors, una cadena de subministrament més sòlida i preus més baixos per als consumidors”, diu **Steven Thomson**, líder del programa nacional d'**Enginyeria Agrícola i de Biosistemes, Institut de Producció i Sostenibilitat d'Aliments, Institut Nacional d'Aliments de l'USDA**.

El govern dels EUA ha implementat una sèrie de subvencions i realitzat inversions en instituts d'investigació d'IA centrats en l'agricultura. Thomson diu que l'objectiu principal d'aquestes iniciatives és desenvolupar “eines de suport a la presa de decisions assistides per IA, fàcils d'usar, per ajudar als empresaris agraris a identificar opcions beneficioses per a tothom en el medi ambient, l'economia i la societat”. Moltes eines noves són increïblement sofisticades i se centren en el lliurament precís de recursos, la vigilància del sòl, el rastreig de contactes de patògens per millorar la seguretat alimentària i la robòtica que pot ajudar amb la collita. No obstant això, les inversions també estan impulsant innovacions més simples.

Hi ha molta pressió perquè la indústria agrícola trobi solucions, i ràpidament. L'escassetat de mà d'obra als Estats Units ja ha obligat aquestes empreses a fer més amb menys. Però la urgència de la crisi climàtica és el punt d'inflexió. “Totes les projeccions mostren pèrdues importants en el rendiment dels cultius a causa del canvi climàtic”, afirma **Patrick Schnable**, distingit professor de la **Universitat Estatal d'Iowa**, on dirigeix l'**Institut de Ciències Vegetals**. “Una reducció del 10% o del 20% en el rendiment del blat de moro seria catastròfica”, afirma. Llavors, la pregunta és: “Podem utilitzar la IA per augmentar la resiliència?”

L'estat d'**Iowa** alberga l'**Institut d'IA per a una Agricultura Resilient**, que treballa per crear eines i tecnologies

basades en IA amb institucions associades als Estats Units, i compta amb el suport de la **Fundació Nacional de Ciències (NSF)** i el **Departament d'Agricultura dels Estats Units (USDA)**.

OPTIMITZACIÓ DE LA IA PER A L'AGRICULTURA I ELS PROCESSOS AGRÍCOLES

Si bé els beneficis de la IA en l'agricultura són evidents, no pot funcionar sense altres tecnologies digitals ja implementades, com **big data**, sensors i programari. Així mateix, altres tecnologies necessiten IA per funcionar correctament. En el cas de big data, les dades en si no són particularment útils. El que importa és com es processa i implementa.

- **Big data per a una presa de decisions informada.** La combinació d'IA amb anàlisi de big data permet als agricultors obtenir recomanacions basades en informació precisa i en temps real, la qual cosa augmenta la productivitat i redueix els costos.
- **Sensors d'IoT per capturar i analitzar dades.** Els sensors d'IoT (*Internet of Things*) juntament amb altres tecnologies de suport (drons amb IA, SIG i altres eines) poden monitorar, mesurar i emmagatzemar dades d'entrenament en diverses mètriques en temps real. En combinar aquests dispositius amb la intel·ligència artificial i l'agricultura, els agricultors poden obtenir informació precisa ràpidament.
- **L'automatització intel·ligent i la robòtica per minimitzar el treball manual.** La IA combinada amb tractors autònoms i IoT ajuda a resoldre el problema comú de l'escassetat de mà d'obra. La robòtica també és important: ja s'estan utilitzant robots agrícoles per a tasques manuals com la recol·lecció de les collites. Els robots són més avantatjosos per al treball agrícola a causa de la seva capacitat per treballar més hores, amb més precisió a més d'una menor susceptibilitat a errors.

Un dels principals avantatges de la intel·ligència artificial en explotacions ramaderes és que **simplifica enormement el treball**, permetent que els ramaders tinguin control de la seva granja des de qualsevol lloc i convertint-lo en un ofici més adaptat a les necessitats de l'època actual. D'altra banda, aquests sistemes contribueixen al **benestar animal**, controlant la seva salut al detall, permetent que aquests estiguin en llibertat i oferint una dieta més adequada a les seves necessitats, entre altres avantatges. En l'àmbit econòmic, la intel·ligència artificial és sinònim d'una **millor gestió dels recursos**, per la qual cosa es **disminueixen les pèrdues** econòmiques i **s'augmenta la productivitat**, augmentant també els beneficis de la granja.

QUIN ÉS EL FUTUR DE LA IA EN L'AGRICULTURA?

La Intel·ligència Artificial exercirà un paper cada vegada més important en l'agricultura i la sostenibilitat alimentària en els pròxims anys. La tecnologia sempre ha estat a l'avantguarda de l'agricultura, cada desenvolupament ha augmentat l'eficiència al mateix temps que ha reduït els reptes de l'agricultura.

Les eines agrícoles intel·ligents, l'automatització intel·ligent i els productes impulsats per IA realitzen tasques repetitives que consumeixen molt de temps perquè els treballadors puguin utilitzar el seu temps en operacions més estratègiques que requereixen de la gestió humana. La visió per computadora, cada vegada més assequible, juntament amb la robòtica agrícola, tenen el potencial d'accelerar l'avanç de la IA en l'agricultura.

La IA té les eines per abordar els reptes que plantegen el canvi climàtic, les preocupacions ambientals i la creixent demanda d'aliments. Revolucionarà l'agricultura moderna en millorar l'eficiència, la sostenibilitat i l'assignació de recursos, a més del monitoratge en temps real per obtenir productes més saludables i de més qualitat.

No obstant això, no es pot simplement comprar IA i començar a usar-la. La IA no és una cosa tangible: és un conjunt de tecnologies que s'automatitzen mitjançant programació. En essència, un algoritme d'IA imita la forma de pensar de la gent: primer aprèn i després resol problemes basant-se en dades. La transformació de l'agricultura impulsada per la IA requerirà canvis en la indústria.

Cal educar i capacitar els agricultors sobre com utilitzar solucions impulsades per IA.

Què significa això per als treballadors de la indústria agrícola? És probable que la IA canviï el paper dels agricultors, de treballadors manuals a planificadors i supervisors de sistemes agrícoles intel·ligents. La comprensió de les solucions de TI i la intel·ligència dels agronegocis serà potencialment més útil que la capacitat d'utilitzar eines convencionals o realitzar treball físic.

L'aplicació de la Intel·ligència Artificial en aquestes àrees posa en evidència la necessitat que les empreses relacionades amb l'agricultura no es quedin enrere. L'aplicació de la Intel·ligència Artificial canviarà l'entorn competitiu, i alhora les elevades inversions ajudaran a incrementar la producció i a reduir costos per a aquells que puguin permetre-s'ho. L'accés a talent qualificat en Intel·ligència Artificial serà un factor significatiu en l'habilitat d'una empresa per competir.

La Intel·ligència Artificial i les noves tecnologies impactaran en la mà d'obra redissenyant el mode de treball i reemplaçant treballs amb automatització. Per tant, les empreses hauran de comptar amb una estratègia dirigida a la força laboral, integració de sistemes amb noves tecnologies, desenvolupament d'anàlisi i solucions cognitives i, en definitiva, construcció d'un nou ecosistema de producció.

Pla Territorial Parcial del Penedès

AL · LEGACIONS DE L'INSTITUT AGRÍCOLA

De cara a defensar els interessos dels empresaris i propietaris que representem a la zona, L'Institut Agrícola ha presentat al·legacions a l'anunci d'informació pública de l'avantprojecte del Pla Territorial parcial del Penedès que el Govern de la Generalitat ha posat en exposició pública. A continuació presentem un resum de les aportacions fetes.

EXCESSIVA REGULACIÓ DEL SÒL NO URBANITZABLE I DE LES ACTIVITATS AGRÀRIES I AGROALIMENTÀRIES

No volem que la regulació de la plana agrària i els espais oberts en general, portin a una congelació i petrificació de l'activitat agrària. **La política de limitacions i parametritzacions duta a terme fins ara, més que fomentar l'activitat econòmica, el que fan és restringir-la o, pràcticament, la prohibeixen.**

IMPOSICIÓ DEL MONOCULTIU DE LA VINYA

Ens sembla del tot desproporcionat, desmesurat i injustificat que es vulgui "blindar" vàries comarques senceres.

Creiem que no s'ha dut ni un mínim estudi de l'abast econòmic i social que això representa.

Si el que es pretén és establir al Penedès com a una zona de monocultiu de la vinya, a imatge i semblança del "cinturó del blat de moro" nord-americà, per exemple, no té cap mena de lògica ni pot assumir-se.

Si els estudiosos i entesos sempre han defensat una variabilitat, una diversificació i una rotació dels cultius, per a evitar justament una dependència total i la "guerra de preus", no sabem d'on sorgeix la idea de voler mantenir i "fixar" la vinya a la comarca.

COMPATIBILITAT DE L'ECOSISTEMA AGRÍCOLA I EL NATURAL

Referent a l'ecosistema agrícola i natural s'ha de puntualitzar:

1. Els terrenys són de propietat privada en cap lloc sembla que s'hagi tingut en compte, i els seus titulars tenen el dret, ni que sigui moral, de poder-hi fer i desenvolupar les activitats agrícoles i econòmiques que creguin adients.
2. Els terrenys agrícoles estan dedicats a sustentar empreses agràries, majoritàriament familiars, i també aquestes són de titularitat privada.

Tot allò que pugui incidir en:

- Devaluar el patrimoni (limitant l'aprofitament i ús del sòl),
- Limitar l'activitat empresarial,
- Tenir en compte que no som una reserva natural sinó que s'intenta promoure i viure d'una activitat econòmica, que també crea llocs de treball,
- Dissenyar uns usos del territori d'esquena al sector econòmic que hi té la seva ubicació i alhora és propietari del terreny.

Només pot dur al fracàs d'un model de reequilibri, i a la ruïna d'un sector que ha fet molts esforços per a continuar la tasca empresarial. **Els joves empresaris agraris no estan disposats a treballar amb aquestes condicions ni les que s'estan projectant.**

LA MALA EXPERIÈNCIA DEL PARC AGRARI DEL BAIX LLOBREGAT

Tampoc volem que es prengui com a referència la forma de gestió i les normes urbanístiques del Pla Especial del Parc Agrari del Baix Llobregat. Una estricta regulació que, més que promoure l'activitat econòmica, ha significat un llast per a la producció agrícola i un increment de l'abandonament de finques.

Un total de 3.350 hectàrees de superfície de cultiu que havia de ser un espai de promoció i reactivació de l'activitat agrària, o almenys així es va vendre al sector i a la ciutadania. Però ha acabat essent, després de vint-i-cinc anys d'existència, tot el contrari. S'ha volgut encotillar i regular tant aquest sector productiu que ha significat l'abandonament de molts camps treballats des de temps immemorial

El paper del Pla Territorial ha d'acoblar-se en el context d'una revolució tecnològica, una transformació digital i la transició ecològica de les empreses agroalimentàries. Així com per la necessitat d'alimentar a una població creixent, concentrada entorn de nuclis urbans, i més exigent en quant als aliments que consumeix.

El més important no és crear més Parcs Agraris, o zones d'especial protecció de la vinya –com a monocultiu–, doncs no són eficients. És millor crear economia social en el conjunt de la superfície cultivable a partir de tècniques i desenvolupaments realitzats en l'àmbit d'un únic banc de proves. Cal mesurar bé les economies d'escala i el mercat on es dirigiran les produccions agroalimentàries.

ELS CONNECTORS ECOLÒGICS

Actualment no existeix un Pla sectorial territorial de connectivitat ecològica, ni tampoc estan definits per la Directiva d'Aus europea, ni per l'Agència de la Natura de Catalunya. Per la qual cosa **cal revisar tot el que vinculi als connectors ecològics, atès no poden estar fonamentats en cap norma jurídica, creant-se una veritable inseguretat jurídica.** I més si es pretén fonamentar-se en la "ciència ciutadana" per donar una protecció especial. Aquesta pseudociència, tot i que pot tenir molt de fonament de voluntariat, està mancada de fonament i control científic.

HABITATGES I CONSTRUCCIONS EN ELS ESPAIS OBERTS

Cada vegada hi ha més despoblament i abandonament de cases als municipis rurals. I considerem que això és un mal símptoma de la gestió dels patrimoni humà i econòmic dels municipis. Per la qual cosa **s'ha d'afavorir i potenciar la recuperació dels habitatges existents, així com de fer-ne de nous.**

També caldria ampliar i permetre la construcció d'edificacions agrícoles que es puguin adaptar a les necessitats de la producció sense necessitat d'haver d'anar modificant el planejament per adaptar-se a les noves necessitats o avanços tecnològics. Per això, no té sentit establir límits màxims dels paràmetres d'ordenació de les noves construccions agrícoles o d'hivernacles que haurien de ser més flexibles.

CATALUNYA ÉS UN TERRITORI FORESTAL

Actualment ja representa un 62% del territori —2,002 Mha forestals de 3,210 Mha. Quan a nivell estatal la mitjana és del 55%. Aquesta realitat ens converteix en una de les regions amb més massa forestal d'Europa. Un valuós recurs i palanca de prosperitat, sostenibilitat i ocupació si som capaços de donar-nos un marc legislatiu que afavoreixi una bona gestió dels boscos i el seu aprofitament. Cal defugir d'un enfocament estàtic de la natura.

Considerem que revaloritzar el sector forestal encaixa perfectament sota una estratègia de canvi climàtic i economia circular, on **l'aprofitament de la biomassa forestal és fonamental per produir energia més neta, menys contaminant i reduir el malbaratament que es realitza dels recursos naturals. Una explotació sostenible i racional de la biomassa forestal permet obtenir una font de riquesa estable i recurrent en el temps, a més de reduir considerablement el risc d'incendis.** Els quals, any rere any, són més virulents i provoquen incomptables pèrdues materials i, malauradament, també personals.

El bosc és un embornal de les emissions de CO₂ però el propietari forestal no es beneficia directament del seu paper com a compensador d'emissions dels gasos d'efectes hivernacle, atès que l'excedent de fixació de CO₂ del seu bosc no es converteix en drets d'emissió que pugui posar al mercat el propietari.

Simplement passa a ser un marge de què disposa l'Estat per complir amb les obligacions de reducció, que a més pot ser cedit a altres estats membres de la Unió Europea. **I aquesta situació no és justa, i ha de canviar.**

Entenem que si en el món ambiental el mantra de "qui contamina paga" ja fa anys que està instaurat i la normativa i l'activitat econòmica el van acollir, ara, ha d'entrar-ne un d'altre: "qui purifica, cobra". Els serveis ambientals són la compensació d'aquells beneficis que produeix la gestió del bosc i que no es reflecteixen en el preu de mercat de la fusta. Són externalitats del bosc que rep la societat en general i, excepte comptades excepcions, no tenen un retorn econòmic pel propietari forestal.

Aquesta compensació, demés, l'ha de percebre el mateix propietari, sense organismes o administracions intermediàries, que generalment només porten la reducció de l'import final percebut i l'increment de la burocràcia. Evidentment la destinació dels fons haurà d'anar directament vinculada a una bona gestió forestal i la millora de la qualitat dels boscos, per a que segueixin prestant els serveis ambientals que la societat demanda. Els propietaris i gestors forestals no s'han negat mai a que la societat els gaudeixi, però el que no és de justícia és que això sigui de franc.

USOS PERMESOS ALS ESPAIS OBERTS

Les activitats permeses dins el món rural tenen que ser multifuncionals i mai imposar una llista tancada en el que tot el que no hi estigui en queda exclòs.

Entenem que hi ha d'haver una llista totalment oberta i, en tot cas, limitant-ne només aquelles incompatibles realment amb el medi natural. Però, en tot cas, n'haurien de ser molt poques. S'ha d'afavorir la implantació de petits i mitjans tallers —majoritàriament artesanals—, demés dels agrícoles, ramaders i forestals, per a promoure la implantació de les persones al territori —vegis els exemples bascos, francesos i alemany, entre d'altres.

S'ha de permetre, doncs, tota aquella activitat que afavoreixi i compensi la baixa rendibilitat de les activitats agràries, estimulant la recerca de fórmules alternatives d'ingressos. Així, per exemple, el turisme rural abasta avui en dia un món força diversificat, amb els estesos allotjaments rurals —tant en allotjament compartit amb els seus propietaris o altres usuaris, com el no compartit.

Però també hi ha tot un seguit d'altres activitats relacionades amb l'aire lliure —la majoria, per exemple, inclosos al **Decret 56/2003 pel qual es regulen les activitats fisicoesportives en el medi natural**— que s'han de permetre. Estem parlant de: **senderisme, ciclocròs, recorregut amb quads o bicicletes de muntanya o quatre per quatre, trial, enduro, paint ball —joc d'estratègia amb trets de boles de pintura—, marxa a cavall i cicloturisme, ala de pendent —parapent— o ala delta, baló aerostàtic, paracaigudisme, paramotor, ultralleugers, vol a motor, vol a vela, escalada, descens de barrancs i engorjats, salt de pont, salt elàstic, espeleologia, golf, etcètera.**

També tenir present els **campaments en les seves diferents formes: campaments públics de turisme —equivalent a un càmping—, campament privat—ús exclusiu dels seus socis—, acampada lliure o campaments juvenils —es cerquen aspectes formatius, apart de l'allotjament.**

Evidentment no es nega que cal el procés corresponent del control administratiu—autorització administrativa, autoritzacions sectorials i avaluació d'impacte ambiental—, però no per això excloure inicialment qualsevol altre activitat o ús del sòl no urbanitzable, present o que pugui esdevenir en el futur.

LA FUNCIÓ SOCIAL DEL DRET DE PROPIETAT

Tenint en compte que la funció social de la propietat privada —article 33.1 de la Constitució— vol dir que es poden imposar límits i controls a la iniciativa del propietari en consideració a altres interessos externs, això planteja problemes d'eficàcia econòmica i incompliment de l'equitat distributiva, alhora que poden prevaldre valor no econòmics —desenvolupament urbanístic harmoniós, manteniment del paisatge.

Però mai s'ha de perdre el propi benefici del propietari, doncs, d'altre manera, es veurà privat dels seus drets i no durà a terme cap mena d'actuació productiva. Activitat que li ve donada per un altre dret constitucional: la **llibertat d'empresa en el marc de l'economia de mercat —article 38 de la Constitució**. Cas contrari, haurà de ser indemnitzat.

CONTINGUT DE L'ESTUDI ECONÒMIC-FINANCER

L'estudi ha d'incloure les actuacions i objectius que es pretenen aconseguir en el sector dels espais oberts, i especial del sòl no urbanitzable, tant amb aprofitaments agrícoles, com forestals. Al document no hi ha cap mena de referència a tots els apartats als quals ens hem anat referint amb anterioritat.

Especialment de les **compensacions econòmiques per les restriccions d'usos i aprofitaments que es causen a les explotacions agràries** del territori afectat.

També quins són els estudis de viabilitat econòmica i social que avalen la compatibilitat dels espais "oberts" protegits i els usos i activitats agràries —agrícoles, ramaders, forestals, de turisme rural o similars— que s'hi desenvolupen o podien desenvolupar-s'hi. En especial, també quins són els recursos econòmics previstos per a aplicar-ho. Tampoc el valor dels serveis ambientals generats a la finques privades, i la forma de revertir-ho als seus propietaris.

ESTABLIMENT DE XARXES D'INFRAESTRUCTURES PER MILLORAR LA PRODUCCIÓ I RENDIBILITAT DE LES EXPLOTACIONS AGROALIMENTÀRIES: REG DE SUPORT, PLAQUES FOTOVOLTAIQUES, AEROGENERADORS I SIMILARS

Cal facilitar l'accés a totes les finques de subministrament elèctric, aigua regenerada pel reg agrícola –almenys per a reg de suport–, fibra òptica, cobertura 5G, recollida d'aigües pluvials, plaques fotovoltaïques, etcètera. S'optimitzaria l'accés a aquests serveis bàsics, així com la desaparició del caòtic paisatge d'infraestructures agrícoles actual.

Per tal de fer front als episodis de sequera que tant afecten al món agrari, caldria que es contempli una regulació de l'ús de l'aigua i dels espais associats a partir de la capacitat que aquests tenen per suportar diferents tipus de pressions i impactes. D'aquesta manera, s'haurien de promoure i preveure un increment de les infraestructures destinades a la regeneració i potabilització d'aigua per tot el territori que permeti regar els cultius sempre.

Alhora, es podrien implementar els sistemes tecnològics adients per aprofitar millor els recursos: **reg i fertirrigació automatitzats, control de temperatures dels hivernacles, sistemes de seguretat**

contra robatoris, etcètera.

També s'han de fomentar les **instal·lacions d'energies renovables** facilitant la implantació d'aquestes instal·lacions.

Es demana que el futur PTPP prevegi i fomenti la implantació d'aquestes instal·lacions a prop de les explotacions agràries. No com fa ara, en llocs allunyats de les explotacions. A aquestes efectes, s'hauria de facilitar la instal·lació de les plaques en les cobertes de les edificacions existents en les pròpies explotacions i en els propis camps, intentant, això sí, que tingui el mínim impacte possible sobre el paisatge.

ORDENACIÓ DE LES INFRASTRUCTURES DE COMUNICACIÓ

Pel que fa a la xarxa de camins rurals cal tenir cura que no representi l'obertura o arranjamant de camins que fins ara eren privats o "entesos" pels seus usuaris com a privats. Demés, això pot permetre encara més l'entrada de persones alienes a les propietats i a les empreses agrícoles, amb els conseqüents problemes de seguretat, desperfectes i altres interferències en el cultiu o la pròpia activitat.

També cal tenir present, pel que fa a les infraestructures:

- Que es contempli dins l'expedient expropiatori la valoració de tots els perjudicis que es causen a les finques agràries (pèrdua de sòl de cultiu, nous accessos als camps, partició de finques, restes de finques de reduïdes dimensions, ...).
- La reposició i estudi adient de la xarxa viària rural.
- La reposició i nova distribució de la xarxa de reg i de recollida de les aigües pluvials.
- Valoració de les limitacions legals en l'ús del sòl i en les construccions agrícoles que comporta el pas de qualsevol carretera, torrent, riera o ferrocarril.
- Indemnització per l'afectació i aterrament de construccions, i pèrdues de drets d'edificació.
- I d'altres que es puguin usar durant i després de les obres d'establiment.

ORDENACIÓ DEL SISTEMA D'ASSENTAMENTS

Respecte al petits assentaments es proposa anul·lar i fer desaparèixer les possibles zones que els pobles o nuclis urbans tinguin previstos per a expandir-se. Es va en contra, doncs, del repoblament dels nuclis rurals, i tot el contrari, que la ciutadania vagi a viure en grans nuclis urbans.

Malgrat està demostrat àmpliament que el despoblament de les zones rurals és quelcom que no es pot assumir ni acceptar socialment ni econòmicament, no sembla que això ara aquí interessi.

Opinem que no hauria de ser així. La majoria del "paisatge rural" ha estat creat i amollat per un seguit de generacions que han restat al territori, duent a terme les activitats que els permetien obtenir els recursos adients, sense dependre de l'exterior.

Tanmateix, atès que el territori i les necessitats de la població canvien a gran velocitat, s'haurien d'incorporar mecanismes de flexibilització per tal que el PTPP pugui "seguir" el territori. S'hauria de flexibilitzar o facilitar les tramitacions per tal d'intervenir al sòl no urbanitzable, en el cas que hi hagi excepcions respecte a la classificació del PTPP.

Compromesos

“Més consciència social, més valor empresarial”

PORTAL DE LA SOLIDARITAT

Foment posa a l'abast de les empreses iniciatives solidàries per contribuir a una societat més justa i dinàmica

Foment
del Treball Nacional

Foment del Treball ha organitzat la jornada 'Compromesos' que té com objectiu donar visibilitat i **enfortir el paper de les entitats del tercer sector i la seva col·laboració amb el sector privat** al voltant de tres causes socials comuns: l'atenció als col·lectius més vulnerables, la investigació sanitària i la formació i inserció laboral per a persones amb discapacitat o risc d'exclusió social.

Foment ha presentat el **Portal de la Solidaritat**, servei per a la ciutadania i punt de trobada dinamitzador entre sectors. El president de Foment del Treball, **Josep Sánchez Llibre**, ha apuntat que organitzar un acte com aquest **“és un punt de partida” per assolir un objectiu clau per la patronal que és “millorar la col·laboració publicoprivada”**. El líder patronal ha exposat que **“defensem el repartiment de la riquesa per tal de reforçar la cohesió social i reduir les desigualtats socials”**. Sánchez Llibre ha assenyalat que **“cal buscar fórmules de interrelació entre les empreses i el tercer sector”**.

El president de Foment ha manifestat que **“avui estem aquí per parlar del que cal per millorar la vida de tots els ciutadans allà on no pot arribar el sector públic”**.

Per a Sánchez Llibre **“la societat del benestar sense fundacions i entitats difícilment podria arribar a tothom”**. El president de Foment ha indicat que **“els empresaris som un element necessari per garantir la societat del benestar, i per a la generació de llocs de treball i de creació de riquesa”**.

L'agenda de treball de l'esdeveniment ha comprès la celebració de tres taules rodones en què s'ha reunit ponents del tercer sector de diferents àmbits, facilitant el diàleg i la possibilitat d'establir relacions de col·laboració entorn de l'atenció als col·lectius més vulnerables, la investigació sanitària i la formació i inserció laboral per a persones amb discapacitat o risc d'exclusió social. **Les entitats han demanat més visibilitat per als seus projectes -que sovint necessiten ajuda material i no econòmica- i més implicació empresarial**.

A cadascuna de les taules, les diferents entitats assistents han comptat amb un espai propi per presentar les seves organitzacions, compartir les seves experiències i els projectes més destacats sobre els que ja treballen, subratllant la importància de la seva relació amb el sector privat per al desenvolupament dels projectes i programes socials.

Portal de la Solidaritat

Iniciatives solidàries actives

Mans Unides
Acabar amb la fam és possible

Fundació "la Caixa" - La Caixa Incorpora
Impulsa la integració sociolaboral de persones en risc d'exclusió

Creu Roja
Ajuda humanitària d'emergència

Arrels Fundació
Acompanyen persones sense llar

Fundació Albert Bosch
Per la lluita contra el càncer infantil impulsada pel grup d'alimentació Noel

Dincat
Per la plena inclusió social de les persones amb discapacitat intel·lectual

Fundació Cies
Diversitat i inclusió laboral per a les empreses

El Llindar
Escola de noves oportunitats

Fundació del Convent de Santa Clara
Ajuda a cobrir les necessitats bàsiques de moltes persones i famílies

Fundació Roure - Pere Tarrés - La Nau - Associació Contra el Càncer a Barcelona -
Banc de Sang i Teixits - Fundació Institut d'Investigació en Ciències de la Salut Germans Trias i Pujol -
Fundació Carme Chacón - La Marató de 3Cat - Aura Fundació - Càritas Catalunya - Fundació Get Up - Fundació Mapfre

“Els empresaris som un element necessari per garantir la societat del benestar, i per a la generació de llocs de treball i de creació de riquesa”. (Sánchez Llibre)

L'INSTITUT AGRÍCOLA

CATALÀ DE SANT ISIDRE

*Associació d'Empresaris Agraris
des de 1851*

institutagricola.org
xarxanatura2000.com
ladrecera.com